

S PREDSEDNIKOM OS ZSS RUDIJEV ZUPANECM

O stavki učiteljev, prenovi sindikata...

Rudi Zupan – novi predsednik občinskega sindikalnega sveta, je prevzel svojo dolžnost pred dobrim mesecem dni. Z njim smo se pogovarjali o tem kako je doživljal to svoje opravilo v tem prvem mesecu in seveda o aktualnih nalogah sindikatov v prihodnje.

S katerimi nalogami se se najprej srečali?

»Moram reči, da me je napeljala zapuščina predhodnika pravzaprav vrgla v tok dogajanja in reševanja krizne situacije, ki je pričujoča v pedagoškem poklicu. Na nivoju občinskega sindikalnega sveta smo skušali prislunčiti poti, po kateri bi usmerili tok dogajanja v nekatere pravilne tokove, katere imamo določene v pravilih.«

Kako ocenjujete stavko pedagoških delavcev?

»Pedagoški delavci so si sami skušali poiskati poti pri reševanju svojih problemov, vendar na to ni bilo odmevnega odziva. Zaradi tega so se poslužili skrajnega ukrepa in na nivoju občine organizirali stavkoni odbor, ki je pripravil zahteve za ureditev razmer in tudi zagrozil s stavko v naši občini. Ker so se prepočasno uresničevale, je stavkovni odbor to stavko tudi izvedel 31. maja.«

Naša poklicna dolžnost je, da delavce podpiramo v njihovih zahtevih v kolikor so v skladu z zahtevo po uveljavitvi tistega, kar jim pripada. Zaradi tega smo na nivoju občinskega sindikalnega sveta nudili to pomoč.

Ali je stavka potekala v skladu z znanimi stavkovnimi pravili?

»Lahko rečem, da je bila v večini točk poistovetena z določili stavkovnih pravil, marsikaj pa smo se ob tej stavki pedagoških delavcev tudi učili.«

Kako ste to stavko ocenili v predsedstvu?

Nedvomno je bila to sedaj najširša in največja ter najbolj odmevna stavka v naši občini. Bila pa je tudi najbolj boleča. Posredno so jo občutili tako tudi otroci, njihovi starši in seveda tudi samo združeno delo. V okviru predsedstva občinskega sindikalnega sveta smo analizirali vse te zahteve delavcev v šolah. Bili smo soglasni, da jim izrečemo podporo, tudi ob skrajnem ukrepu. Imeli smo nekaj pomislekov glede istočasnosti poteka zbora ljubljanskih delavcev v Cankarjevem domu, a povedati je treba, da je bila stavka napovedana že pred tem zborom.

V našem obvestilu javnosti je stavkovni odbor javno povedal zakaj se je odločil za izpeljavo stavke. Predhodno pa smo se zavzeli za zagotovitev varnosti in varstva otrok v času trajanja stavke.

Ali sindikalno članstvo dovolj dobro pozna stavkovna pravila?

Stavkovna pravila so rezultat dogajanja v preteklem obdobju in tudi ta, ki so sedaj »veljavna« ne zajemajo vsega in še posebej ne specifičnosti iz posameznih stavkovnih sredin. Znotraj posamezne stavke se zato pojavljajo odstopanja od teh pravil. Le-ta pa je prilagojena sredini, kjer se stavka odvija. Pravila sama pa javnosti niso dovolj jasno poznana, saj ne bi sicer prihajalo do tako različnih dogodkov, ki se v posameznih stavkah pojavljajo in imajo večkrat tudi negativni učinek.«

Aktualna tema je tudi prenova sindikata?

»Res je. Veliko govorimo o sindikatu in njegovi klasični vlogi, ki pa se je v naši socialistični ureditvi nekoliko podredila stranskim dejavnostim in je izgubljala na pomembnosti in vlogi samega prvotnega značaja. Teze, ki so v razpravi, nam dajejo slutiti, da se bo tudi v sindikatu vendarle premaknilo in da bo sindikat pričel opravljati res sindikalne naloge, ki izhajajo iz same opredelitve v dejavnosti sindikata. Ta pa je v zagotovitvi materialne in socialne varnosti delavcev. Sindikat mora skrbeti, da se uveljavi načelo, da mora delavec s svojim rednim delom v polnem delovnem času dobiti tudi realno socialno in materialno varnost, ki si jo z delom zasluži. Izhajati moramo tudi iz načela, da bo sindikat samostojna in neodvisna organizacija delavcev v katero se članstvo združuje prostovoljno na podlagi interesa in programa.«

Kaj pa kadrovska sestava?

»Kadrovske prenovi sindikata moramo dati poudarek pri izbiri kandidatov za opravljanje posameznih funkcij. Dosedanja praksa izbire kandidatov meče slabo luč na preteklo obdobje in izbiro na tiste »preostale« kandidate, ki so še ostali na rešetki po konstituiranju raznih samoupravnih, delegatskih in drugih dolžnosti.«

Kaj pravijo o prenovi sindikalni aktivisti?

»Zahteve o prenovi ne zajemajo vseh tez. O tem je bilo veliko napisanega. Večina osnovnih organizacij se je aktivno odzivala v razpravi in dajala pripombe predvsem v smeri kaj želijo oziroma bolje povedano, kaj pričakujejo od prenovne svoje organizacije. S tem naj bi odpadli tudi vsi pomisleki o organiziranju »posameznih« sindikatov, kljub temu, da bi bila včasih tudi dobrodošla konkurenca znotraj delovanja samega dosedanjega sindikata.«

Pričelo se je tudi priprave na kongres?

»Že iz same pobude za prenovi sindikata se vidi, da si želimo boljši sindikat. O tem kaj načrtujemo, kaj pričakujemo in kaj bomo dobili, pa naj bi odločil kongres kot najvišje telo sindikalne organizacije. Glavne teme in odločitve kongresa bodo namenjene novim opredelilam statuta, predvsem pa programu delovanja sindikata.«

Z aktivnostmi in prvimi gradivi za kongres, ki bo marca prihodnjega leta, smo že seznanili vodstva osnovnih organizacij. Prav od njih pričakujemo največ pripomb in predlogov.

Ali imate kakšno posebno sporočilo za viške sindikalne aktiviste?

»Kot dolgoletni sindikalni delavec si želim sodelovanja z vsemi osnovnimi organizacijami sindikata in peko njih tudi z vsemi organizacijami združenega dela v viški občini. Želim predvsem ustvarjalnega sodelovanja, saj se zavedam, da tudi sto profesionalcev ne bi moglo zadovoljivo opraviti dela brez podpore članstva in njegovega prispevka. Pri svojem delu ne smeš biti enostranski, zato je pred sleherno odločitvijo potrebno pretehtati stanje in razmere obeh strani.«

Rezervni vojaški starešine tokrat v Zapotoku

Pomembne tehnične novosti in druge izboljšave počasi, toda vztrajno pronicajo tudi v takšne dejavnosti, kot so redne (letne) taktično-prikazane vaje Zvez rezervnih vojaških starešin.

To bo slej ko prej držalo tudi za letošnjo (praktično) obnovo znanja rezervnih vojaških starešin naše občine, ki jo je v soboto, 20. maja v Zapotoku pripravila Občinska organizacija ZRVS. Na tej vaji so namreč prvič uporabili računalnik, s katerim so nadzirali gibanje ekip po terenu in računalnik za pripravo kontrolne liste, pokazali pa so (prvič) tudi blindirano vozilo rednih enot JLA.

»Na željo našega članstva, smo pri tej obnovi znanja dali poudarek predvsem praktičnim aktivnostim«, je še med samo vajo v Domu mladine in borcev, ki je bil spremenjen v glavni štab, razgrnil njen potek predsednik OK ZRVS Avgust Belič. »Delo je tokrat nasploh bolj teamsko. V programu je vnovič gibanje po terenu (z zemljevidom in busolo), k čemer smo vključili tudi nekaj najbolj običajnih nalog kot so: določanje azimuta, določanje kontrolne točke s koordinatami in izbiro 4 točk od 5 možnih. Tako je bilo razumljivo uporabljenih več poti – različno pač za različne skupine.«

Pripadniki ZRVS so prvič streljali z avtomatskimi puškami

Vaji smo prav tako dodali tudi obvezno streljanje z avtomatskimi puškami (z avtomatskim ognjem), prikazano streljanje s snipersko puško in puško-mitraljezom pa je zavoljo slabega vremena odpadlo. Predstavljen je bil tudi lahki, 60 milimetrski minometalec. Enota teritorialne obrambe z Viča pa je izvedla namišljen napad na utrjeno točko. Z vsemi temi aktivnostmi smo bili – tako kot običajno – povezani z radijskimi zvezami, tako da je bilo vse pod ustrezno kontrolo.«

O preizkušnji (skupaj naj bi se je udeležilo kar 60 ekip) je imel pohvalno mnenje tudi Miloš Čelar, rezervni major iz KS Krim: »Na tej vaji, ki je po več letih potekala izven Ljubljane, je bilo občutno več tehničnih sredstev kot na prejšnjih. Prvič je bilo predstavljeno oklepno vozilo domače proizvodnje, vse skupaj pa je bilo spremljano prek računalnika. Člani ZRVS so to pot tudi prvič streljali z avtomatskimi puškama M 70 in M 70 A. Škoda je le, ker je nagajalo vreme. Upali smo, da bo boljše. Popoldne je še bilo nekoliko, dopoldne pa je bilo slabo. Zanimivo pa je, da se je kljub današnjim cenam bencina, toliko članov ZRVS odločilo za lasten prevoz. Praktično se je skoraj vsak pripeljal sam...«

BRANKO VRHOVEC

KAKO URESNIČUJEMO LETOŠNJE RAZVOJNE NALOGE?

Majska informacija

O tem kakšni so doseženi rezultati in aktivnosti na področju letošnjih razvojnih nalog, so razpravljali tudi na občinskem izvršnem svetu. V tej takomenovani majske informaciji so sicer vpeti letošnji trimesečni podatki, vendar je iz nje že viden trend kazalcev tudi za nekoliko večje obdobje.

Za tekoče leto smo v občini načrtovali 15 odstotno rast izvoza, vendar trimesečne številke Narodne banke Slovenije kažejo, da obseg skupnega izvoza zaostaja za izvozom doseženim v enakem lanskem obdobju za 7,3 odstotka, konvertibilni izvoz pa je dosegel indeks rasti 112,4. Kljub temu, da je medletna primerjava dejanske izvozne dinamike zaradi lanske visoke osnove močno zabrisana, pa med vzroki za slabše izvozne rezultate ne moremo prezreti tečajne politike kot najvažnejšega instrumenta oblikovanja dohodkovne motiviranosti za izvoz. Zaradi premalo aktivne tečajne politike proti konvertibilnim valutam so v začetku letošnjega leta izvoz povečali predvsem proizvajalci, pri katerih je bila dohodkovna privlačnost oranjena z rastjo izvoznih cen. Pregled gibanja izvoza po dejavnostih kaže, da industrija še naprej ostaja poglavitni nosilec izvoza blaga, saj je bilo v skupnem občinskem izvozu ob četrtletju udeleženo s 88,6 odstotki. In kakšna je struktura blagovne menjave s tujino: izvoz v države v razvoju 23,6 odstotkov (lani 12,3) v države SEV 23,8 odstotkov (lani 42) in izvoz v ostale razvite države 52,6 odstotkov (lani 45,7). Najuspešnejša izvoznica v občini je DO Plutal, lani je med 200 slovenskimi izvozniki uvrščena na 87. mesto. Izvoz, ki je v celoti namenjen konvertibilnem trgu, je za tri četrtine večji kot leto poprej, letos pa ga bodo povečali še na 100 odstotkov.

Po podatkih 22 industrijske OZD, ki mesečno posredujejo svoje podatke, so v polovici OZD v prvih štirih mesecih proizvedli več kot v enakem lanskem obdobju. Največji padec industrijske proizvodnje je v DO Igo (indeks 64) zaradi spremenjene strukture

Evidentiranje udeležencev vaje na vpisnem mestu

proizvodnje, zmanjšanje naročil doma in zunaj ter v DO Mercator-Kondito (indeks 68) zaradi povečanja cen je manjše povpraševanje. V Zmagi se je izteklo šestmesečno obdobje za realizacijo ureditvenih sklepov, skupščina je sprejela predlagan sklep, ki zagotavlja, da so se razmere uredile. Odprti sta še vprašanji in sicer relativno nizkih OD, kar pomeni njihovo izboljšanje šele na dolgi rok ter vprašanje obrata Moncronog, za katerega Tovarna obutve Novo mesto ne izkazuje pretiranega interesa za prevzem. V primeru ukinitev obrata pa Zmaga ne bo imela sredstva za plačevanje preostalih mokronoških delavcev, kar lahko pomeni tudi propad za celotno delovno organizacijo. DO Pohišvo Ljubljana in DO Usluga TOZD Mizarstvo sta na referendumih sprejeli odločitev o združitvi organizacij. Sedaj razmišljajo o možnosti pridobitve sredstev tujega vlagatelja, ki so jim potrebna za tehnološki razvoj in prodor na trg. SOZD Integral DO Viator Tovorni promet TOZD Ljubljane in DSSZ sta se reorganizirali v enovito delovno organizacijo Viator tovorni promet Ljubljana. V Avtomontaznem TOZD Utensilia je potrebno z vso resnostjo realizirati sanacijski proram. Najtežja je slaba likvidnostna situacija. Zaradi velike zadolženosti, ki je sproti dotok iz prodaje ne zmore servisirati, se škarje razpi-

rajo. Slej ko prej je edini izhod prodaja objektov na dolenski. Pojavilo se bo tudi vprašanje 140 do 150 ljudi za katere v sedanjem programu ne bo zaposlitve. Pravilno usmerjen sanacijski program je treba torej čimhitreje uresničiti. S težavami se srečujejo tudi v drugem Avtomontaznem TOZD Tovarni grelnih naprav. Tudi ta je obremenjen z izgubo in zadolženostjo matične Tovarne vozil, priča so zmanjševanju naročil in nezasedenosti zmogljivosti, potrebna bo kadrovska reorganizacija še posebej s preoblikovanjem v podjetju, srečujejo pa se tudi z nelikvidnostjo.

V prvih treh mesecih je bila rast osebnih dohodkov v naši občini manjša kot v Sloveniji, tako, da realni osebni dohodki zaostajajo za 14 odstotkov, v gospodarstvu za nekaj manj kot deset odstotkov v negospodarstvu pa za 21,5 odstotkov.

Kmetijsko tržna proizvodnja ne dosega načrtovane za obdobje prvih štirih mesecev, pa tudi ne raelizirane za isto obdobje lani. Prireje mesa, ki se prikazuje kot tržna proizvodnja je odkup živine, ki je last kmetov, ne prikazujejo pa organizacije prireje živine, ki je v uslužnostnem pitanju in reji živine, kar je zaloge v živem. Glede na to, da so kmetje zainteresirani za uslužnostno rejo je pričakovati, da se bo odkup lasne živine še zmanjšal. Opravljena je pomaldanska setev. Ljubljanske mlekarne – kmetijska proizvodnja so zasejala 92 ha korusa za ržnje in 88 ha korusa za silažo. NA novo je zasejanih 32 ha površin za pašno-košno rabo travinja in 20 ha zdravilnih zelišč po pgodbi z Lekom.

Mekdtem pa je bila realizacija blagovne proizvodnje pri vseh treh gozdarskih TOZD iznad dinamike letnega plana, na kar so po vsej verjetnosti ugodno vplivale dobre vremenske razmere v zimskih mesecih.

Problemi družbenih dejavnosti so več kot vpjoči. Zaradi omenjene rasti skupne porabe se pojavljajo problemi: primanjkuje sredstev za pokritje materialnih stroškov in investicijskega vzdrževanja objektov družbenega standarda, pojavljajo se precejšnje razlike med primerljivimi osebnimi dohodki znotraj dejavnosti in med dejavnostmi v negospodarstvu.

Glede investicij pa je stanje naslednje: nov objekt Mladinskega doma Malči Belič bo dograjen avgusta in septembra dan v uporabo. V teku so priprave za izgradnjo nadzidka k velikaški osnovni šoli, pri čemer izvršni svet vztraja na njegovi takojšnji sanaciji, pripravlja se dokumentacija za gradnjo novega objekta podružničnih šol Turjak, Rob in Barje, zunanja gradnja CTK – v teku je sprejemanje predloga o zaščiti Kunjstlerjeve kovačije.

DOLOMITI 89

Zahvala domačinom

V zadnjih dneh maja in prvih dneh junija je na osrednjem delu Polhograjskih Dolomitov potekala večdnevna združena taktična vaja Dolomiti 89, ki so jo izvedli pripadniki enote Teritorialne obrambe Franc Ravbar-Vitec in enote JLA, ki neguje tradicije partizanske brigade NOV in POS Tone Tomšič. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba domača polnoštevilna, aktivnosti pa so bile uspešno izvedene. Posebej velja poudariti zahvalo za čudovit in širok sprejem številnih krajanov tega področja, ki so ga nudili tako pripadnikom TO kot JLA, za kar jim gre iskrena zahvala. Tudi na tej vaji se je v teh dneh torej ponovno potrdilo iskreno sodelovanje med pripadniki obrambnih sil in krajanov.

Pojasnilo uredništva

V zadnji številki našega glasila št. 7-8 z dne 23. maja je bil objavljen članek podpisanih Antona Slaka in Miha Debeveca z naslovom »Volitve v črni gradnja! Da ali ne?«

Neposredno pred objavo je v uredništvu prišlo do neljube pomete. Ker smo razpolagali z originalom članka (ta je objavljen) in z nekoliko spremenjenim člankom, ki vsebine sicer v ničemer ne spreminja, oba pa sta bila enako dolga, enako naslovljena in enako podpisana, je bil v tiskarno pomotoma posredovan original. Po dogovoru s KS objavljamo sedaj del korigiranega članka, ki po njihovem mnenju spreminja vsebino.

Zamenja se drugi del drugega odstavka in prvi del tretjega odstavka že objavljenega članka s sledečim spremenjenim:

»Zaradi racionalizacije in skromnih finančnih sredstev dodeljenih za izvedbo volitev smo se v naši KS odločili pripraviti le eno volišče v zasebni gradnji z ugodno središčno lego v naselju. KS namreč nima prostorov na svojem območju temveč v sosednji trnovski KS, zato smo imeli pri prejšnjih volitvah volišča improvizirana v garažah, kar brez dvoma ne more biti v ponos političnemu sistemu, ki pripravlja glasovanje. Volilni odbor se je prizadevno lotil organizacijskih priprav in v petek, dva dni pred glasovanjem zaključil z delom. Tedaj pa je kot strela z jasnega padla telefonska direktiva viškega izvršnega sveta in SZDL, da volitev v omenjenem objektu v nobenem primeru ne sme biti, ker da je to črna gradnja. Občinski možje so šli v svoji odločnosti tako daleč, da so bili pripravljeni postaviti na sedanjem zemljišču celo šotor(!), v katerem bi bilo volišče. In res se je že čez pol ure na vratih KS pojavil referent občinskega sekretariata za ljudsko obrambo z navodili za postavitev platnenega volišča.«